

سکاندار فرهنگ چه کسی می‌شود؟

بررسی ۵ گزینه احتمالی برای نشستن بر صندلی وزیر ارشاد دولت چهاردهم

گزارش

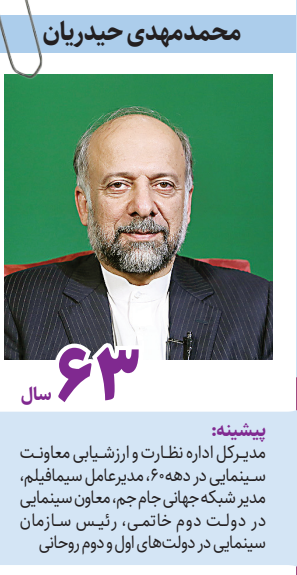
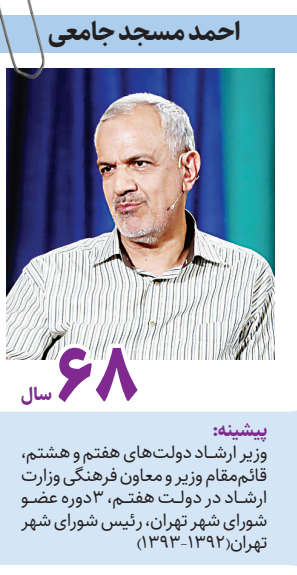
سعید مروتی
روزنامه‌نگار

ساختمان قدیمی بهارستان به‌زودی مدیر جدیدی خواهد داشت. محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی دولت سیزدهم آخرین روزهای حضورش در این ساختمان را سپری

می‌کند. این تنها اتفاقی است که در قطعیتش تردیدی وجود ندارد، و گرنه در مورد شخص وزیر ارشاد دولت چهاردهم تنها بازاری که همچنان داغ است گمانه‌زنی است. از روزی که انتخابات به پایان رسیده انبوهی از اسامی برای سکان داری عرصه فرهنگ مطرح شده است، از اسامی آشنا تا نام‌های کمتر شنیده‌شده و فهرست‌هایی که بارها

به‌روز شده‌اند. در نهایت، نام چند گزینه بر امید باقی مانده که البته آنها هم با اما و اگرهای بسیار مواجه هستند.

خروجی کارگروهی که قرار بود یازوی مشورتی رئیس‌جمهور در انتخاب وزرا باشد هم چند روز پیش منتشر شد و کارگروه فرهنگ اسامی این ۳فر را به‌عنوان گزینه‌های نهایی منتشر

میان گزینه‌های وزارت، هیچ فردی به اندازه احمد مسجد جامعی سابقه مدیریت فرهنگی و حضور در وزارت ارشاد را ندارد. مسجد جامعی که از سال ۱۳۷۰ به‌عنوان معاون وزیر در ساختمان بهارستان حضور داشته، سابقه‌ای در وزارت ارشاد دارد. وقتی سال ۱۳۷۹ جای عطاءالله مهاجرانی را به‌عنوان وزیر گرفت، یک دهه سابقه سابقه‌ای در وزارتخانه داشت. نام احمد مسجد جامعی از همان روز اول در فهرست گزینه‌های وزارت ارشاد به چشم می‌خورد. او مدیری با تجربه به میانه‌رو است که همیشه در اردوی اصلاح‌طلبان حاضر بوده، اما و اگرهایی که در مورد مسجد جامعی وجود دارد در وجه اول سن اوست. یکی از وعده‌های مسعود پزشکیان در انتخاب اعضای مدیریت در وزارتخانه داشت. نام احمد مسجد جامعی از همان روز اول در فهرست گزینه‌های وزارت ارشاد به چشم می‌خورد. او مدیری با تجربه به میانه‌رو است که همیشه در اردوی اصلاح‌طلبان حاضر بوده، اما و اگرهایی که در مورد مسجد جامعی وجود دارد در وجه اول سن اوست. یکی از وعده‌های مسعود پزشکیان در انتخاب اعضای مدیریت در وزارتخانه داشت. نام احمد مسجد جامعی از همان روز اول در فهرست گزینه‌های وزارت ارشاد به چشم می‌خورد.

مدیر فرهنگی میانه‌رویی که ابتدای دولت اول روحانی برای کاهش برخی حساسیت‌ها و به واسطه چهره موجه‌اش از قم به تهران آمد و با حضور در پیست معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد به شهرت رسید. سیدعباس صالحی سال ۱۳۹۵ و پس از استعفا علی جنتی بر مسند وزارت ارشاد نشست و تا حد زیادی توانست حاشیه‌هایی را که در دوران وزارت علی جنتی ایجاد شده بود به‌عنوان فردی میانه‌رو و مورد اعتماد نظام مهار کند. صالحی در دولت دوم روحانی هم در این منصب حضور داشت. پس از درگذشت محمود عاایی، رهبر معظم انقلاب سیدعباس صالحی را به‌عنوان نماینده ولی فقیه در مؤسسه اطلاعات منصوب کرد. این چهره فرهنگی که تحصیلات حوزوی نیز دارد و سسال‌ها در مشهد و قم به فعالیت فرهنگی پرداخته، در این سال‌ها در مؤسسه اطلاعات حضور داشته و میدغد تغییراتی در این مؤسسه مطبوعاتی دیرپا بوده است. نام سیدعباس صالحی به‌عنوان چهره‌ای نهایت‌به‌دلیل سن لاییش، به ساختمان بهارستان راه نیابد؛ اکنون ۹۱سال از آخرین روزهای حضور او در ساختمان بهارستان به‌عنوان وزیر می‌گذرد.

این چهره که توسط شورای اهربری دولت چهاردهم مطرح شد و البته در فهرست گزینه‌های کارگروه فرهنگ نیز قرار داشت، در روزهای اخیر به‌عنوان گزینه‌ای جدی برای تصدی پست وزارت ارشاد مطرح شده است. سیدمجتبی حسینی نسبت به دیگر گزینه‌ها کم‌تجربه‌تر است و مهم‌ترین ستمش حضور در معاونت هنری ارشاد در دوره وزارت سیدعباس صالحی بوده است. امتیازی او البته جوانی است، امتیازی که دیگر گزینه‌های جدی وزارت از آن بهره‌مند نیستند. در روزهای اخیر مسعود پزشکیان نسبت به حضور احتمالی حسینی در وزارت ارشاد از سوی طیف‌های مختلف مطرح شده است. با این حال، برخی رسانه‌های جناح‌های مختلف و برخی سینماگران سیدمجتبی حسینی را گزینه چندانی مناسبی برای پست حساس وزارت ارشاد ندانسته‌اند. از سوی دیگر، برخی به این نکته اشاره کرده‌اند که سیدمجتبی حسینی مدیر فرهنگی جوان و خوش‌فکری است و می‌تواند بسا حضورش به چابک‌سازی در وزارت ارشاد یاری برساند.

نام حسین انتظامی در روزهای رقابت‌های انتخابات ریاست‌جمهوری مطرح شد. سؤالاتی که این مدیر با تجربه در فرهنگ، که به‌عنوان یکی از کارشناسان مقابل نامزدهای ریاست‌جمهوری قرار گرفته بود، مطرح کرد، شهرتی را برایش به ارمغان آورد که مسوب به سابقه نبود. اینگونه بود که انتظامی با خاستگاه نزدیک به اصولگرایان و البته سابقه مدیریت در دولت دوم روحانی، برای برخی اصلاح‌طلبان به‌عنوان گزینه‌ای مناسب برای وزارت ارشاد مطرح شد. مدیریت رسانه مهم‌ترین پیشینه حسین انتظامی است؛ رئیس سابق سازمان سینمایی بیشتر سال‌های فعالیتش را در حوزه مدیریت رسانه گذرانده است و از چهره‌های نزدیک به علی لاریجانی محسوب می‌شود و هم‌اکنون هم رئیس شورای سیاست‌گذاری و مدیر خیرآنان است؛ پیشینه‌ای که از انتظامی چهره مدبری آشنا با رسانه را ترسیم می‌کند که سابقه مدبری در سینمای ایران را نیز دارد. البته همین مورد آخر باعث شده که انتظامی چابک‌سازی در میان سینمایی‌ها داشته باشد.

پرونده‌های باز جعفری جوزانی

«پوریای ولی»، «یعقوب لیث» و «خواجه نصیرالدین طوسی» فیلمنامه‌هایی است که جلوی دوربین نرفته‌اند. مسعود جعفری جوزانی حالا در تلاش است که فیلم «گورش کبیر» را بسازد.

سرنوشتی پیدا می‌کنند.

۱ «گورش کبیر» فیلمنامه‌ای نوشته مسعود جعفری جوزانی است. این فیلمنامه براساس داستان زندگی گورش بزرگ نوشته شده که در «دفتر اول» آن به دوران تولد تا جوانی و در «فتر دوم» به جوانی تا مرگ این امپراتور ایرانی پرداخته شده است.

۲ مسعود جعفری جوزانی عنوان کرده بود که بیش از این قرار بود با علی معلم این فیلم را تهیه کند که نشد و در حال حاضر فیلمنامه به چند سرمایه‌گذار واگذار شده و تا به انتخابی کار هر آنچه انجام شده با هزینه شخصی بوده است.

۳ این کارگردان شناخته شده که فیلمنامه جدیدی به نام «یعقوب لیث» نوشته که بخش مهمی از تاریخ ایران را که کمتر به آن پرداخته شده، روایت می‌کند.

جعفری جوزانی ادامه داده: «یعقوب لیث برای حفاظت و پاسداشت زبان و ادب فارسی دلاوری‌های بسیار و از کین و زبان مادری ایرانیان دفاع کرده، ولی در این حوزه شناختی کمتر به او پرداخته شده و اگر شرایط تولید فراهم شود، لطفه‌ای در ساخت آن درنگ نمی‌کنم.

۴ این کارگردان چندین سال در تلاش بوده بسا تأمین بودجه فیلم سینمایی «گورش کبیر» را بسازد. ابتدا قرار بود فارابی به او کمک مالی کند، اما این اتفاق نیفتاد و به‌نظر می‌رسد بخش خصوصی هم توانایی تولید این فیلم را ندارد.

۵ جوزانی که در تلاش است فیلمنامه «گورش کبیر» را جلوی دوربین ببرد و تولید آن را آغاز کند، همچنین گفته است: برای ساخت این فیلم با سه‌مادگی‌های خارج‌ی وارد مذاکره شدیم و هر ماحل پیش تولید نیز آغاز شد، اما کار در مرحله فیلمبرداری توقیف و نیمه‌کاره‌ها شد.

اگر فرصتی دست دهد، این فیلم را برای فرزندان ایران خواهیم ساخت.

محمد مهدی حیدریان در چند دوره مختلف و در حوزه‌های متفاوت به مدیریت فرهنگی پرداخته است. از مدیریت اداره نظارت و ارزشیابی در دوران حضور خاتمی در وزارت ارشاد تا سال‌های بعد که علی لاریجانی وزیر ارشاد شد و حیدریان را در سمتش حفظ کرد و وقتی به صداوسیما رفت، او را با خود تلویزیون برد. حیدریان در طول سال‌های طولانی حضورش در عرصه مدیریت فرهنگی با هر دو طیف چپ و راست کار کرده؛ ولی خاستگاهش در جناح اصلاح‌طلبان تعریف می‌شود.

از حیدریان به‌عنوان مدبری با نفوذ یاد می‌شود که در سال‌هایی که دولت اصلاحات در حوزه سینما دچار چالش‌هایی شده بود، به میدان آمد تا از حساسیت‌ها بکاهد.

حیدریان به‌عنوان مدبری بازمانده از دهه ۶۰ هم، چنان‌که از ماه‌های تک‌راشونده برای مدیریت فرهنگی است.

۷ البته جعفری جوزانی فیلمنامه «پوریای ولی» را برای ساخت یک مجموعه تلویزیونی در ۵۲ فصل با ۵۲ قسمت نوشت و کار تا مرحله قرارداد پیش رفت و در آخر مشخص نشد با تغییر رئیس رسانه ملی چه اتفاقی برای این فیلمنامه افتاد.

سینمای جهان

جوانی بدون جوانی

ابراز علاقه مارتین اسکورسیزی به ساخت فیلم‌های ارزان‌قیمت

مارتین اسکورسیزی در یک جلسه پرسش و پاسخ با مخاطبانش اعلام کرده که دیگر نمی‌خواهد فیلم‌های عظیم بسا بودجه هنگفت بسازد. این کارگردان ۸۱ساله هر چه فیلم از سال ۲۰۰۰ به این سو ساخته، فیلم‌هایی بزرگ با بودجه‌های کلان بوده و از این میان فقط فیلم کمتر دیده‌شده «سکوت» (۲۰۱۶) یک استثنا به‌شمار می‌آید که بودجه زیادی نداشت و پروژه‌ای شخصی بود. اما اسکورسیزی قصد دارد فیلم‌هایی کم‌خرج‌تر و جمع‌وجورتر بسازد که طبعاً باعث می‌شود اختیار عمل بیشتری در پروژه مورد نظرش داشته باشد. از طرف دیگر، اگر اسکورسیزی واقعا مصر باشد که این تصمیمش را عملی کند، باید دید پروژه‌های بزرگی که او قبلاً وعده ساخت‌شان را داده بود چه سرنوشتی پیدا می‌کنند.

رابطه نزدیک با شبکه اچ‌بی‌او

اسکورسیزی در همین نشست پرسش و پاسخ گفته که در حال ساخت سریالی محدود است و خودش کارگردانی همه قسمت‌ها را انجام می‌دهد، نه مانند سریال «امپراتوری بورداک» که قسمت نخست آن به کارگردانی اسکورسیزی با بودجه ۱۸ میلیون دلار ساخته شد یا همچون سریال ۱۰ قسمتی «واینل» که اسکورسیزی پاپلوت ۱۱۳ دقیقه‌ای آن را کارگردانی کرد. احتمالاً سریال در دست ساخت اسکورسیزی از طرف شبکه اچ‌بی‌او به او پیشنهاد شده، چراکه اسکورسیزی با این شبکه رابطه نزدیکی دارد. اسکورسیزی گفته: «منوجه شدم اگر قرار باشد سریالی بسازم فقط می‌توانم قسمت‌های پاپلوت را کارگردانی کنم. درمورد «واینل» در پایان فصل اول به این نتیجه رسیدم که باید بیشتر درگیر ساخت آن می‌شدم.» فیلم مورد انتظار اسکورسیزی «عیسی» است که ترکیبی از فیلم داستانی و مستند است و زمانی ۸۰ دقیقه‌ای خواهد داشت.

اسکورسیزی گفته احتمالاً بعد از فیلم «عیسی» اقتباسی از رمان «خانه» مرلین رابینسون خواهد ساخت. اسکورسیزی در این نشست اعلام کرده که واقعا دوباره نمی‌خواهد فیلم بزرگ با صداها چیز جانی بسازد.

نقشه متفاوتی برای فصل پایانی در سینما

اگر واقعا اسکورسیزی نقشه متفاوتی برای فصل پایانی حضورش در سینما داشته باشد و به‌دنبال ساخت پروژه‌های کوچک با تولید راحت‌تر و کنترل بیشتر بر آنها باشد، شاید ۲ فیلم دیگری که قبلاً اعلام کرده بود قصد ساخت‌شان را دارد، یعنی «شرط» و «سیناترا» ساخته نشود. سال گذشته اسکورسیزی ایده کارگردانی «شرط» را براساس کتابی به همین نام، نوشته دیوید گران لاس در سر داشت. همچنین خبرهایی درباره ساخت فیلمی از زندگی فرانک سیناترا با حضور لئوناردو دی کاپریو به کارگردانی اسکورسیزی منتشر شده بود.

اسکورسیزی از زمان «احیای مردگان» در سال ۱۹۹۹ فیلمی با بودجه کم ساخته و تمایل او به ساخت فیلم‌های شخصی مطمئناً برای دوستدارانش که گاه به پروژه‌های بزرگ او خرده می‌گرفتند، خبر خوشی است. او یکی از بنیانگذاران هالیوود نواست که اتفاقا کارش را در سینما با ساخت فیلم کم‌بودجه «کیه در اتاق منو به‌زنه» (۱۹۶۷) آغاز کرد. این فیلم با بودجه‌ای ۷هزار دلاری در طول ۲ سال ساخته شد و ۵۰۰۰ دلار شروع کار را استاد اسکورسیزی در دانشگاه نیویورک فراهم کرد و بعد ۶۵هزار دلار دیگر جور شد.

فیلم دوم اسکورسیزی «باکس کار برتا» (۱۹۷۲)، به تپه‌کنندگی راجر کورمن و با بودجه ۶هزار دلاری، فیلمی مفرد و با حال و هوای بانوی کلایدی بود که دست اسکورسیزی در آن برای انجام کارهایی که دوست داشت، حساسی باز بود. «خیابان‌های پایین شهر» (۱۹۷۳) هم بودجه‌ای ۶۰۰هزار دلاری داشت ولی بیش از ۲ فیلم قبلی برای اسکورسیزی خوش‌یمن بود و نسام او را بر سر زبان‌ها انداخت. «راننده تاکسی» با بودجه تقریباً ۲ میلیون دلاری گران‌ترین فیلم دوره نخست کاری اسکورسیزی محسوب می‌شود. مشتتاقیم ببینیم بازگشت به سینمای ارزان چه دستاوردی برای پیرمرد که یاد سال‌های جوانی‌اش افتاده، خواهد داشت.

